

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 343/2026
31.03.2026. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирољуба Томића, председника већа, Татјане Вуковић, Слободана Велисављевића, Јасмине Васовић и Дијане Јанковић, чланова већа, са саветником Ирином Ристић као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 3. у вези члана 289. став 3. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Игора Анђелковића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Смедереву 2К.бр. 82/22 од 27.05.2025. године и Вишег суда у Смедереву Кж1 199/25 од 16.01.2026. године, у седници већа одржаној дана 31.03.2026. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Игора Анђелковића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Смедереву 2К.бр. 82/22 од 27.05.2025. године и Вишег суда у Смедереву Кж1 199/25 од 16.01.2026. године, у односу на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 9) Законика о кривичном поступку, док се у преосталом делу захтев за заштиту законитости **ОДБАЦУЈЕ**.

Образложење

Пресудом Основног суда у Смедереву 2К.бр. 82/22 од 27.05.2025. године окривљени АА оглашен је кривим због извршења кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 3. у вези члана 289. став 3. у вези става 1. КЗ, изречена му је условна осуда и то тако што му је утврђена казна затвора у трајању од 6 месеци и истовремено одређено да се наведена казна неће извршити уколико окривљени у року од једне године од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело. Према окривљеном је изречена и мера безбедности забрана управљања моторним возилом „Ц“ и „Е“ категорије у трајању од 6 месеци и одлучено је о трошковима кривичног поступка и имовинскоправном захтеву оштећеног, а како је то ближе опредељено у изреци пресуде.

Пресудом Вишег суда у Смедереву Кж1 199/25 од 16.01.2026. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА и пресуда Основног суда у Смедереву 2К.бр. 82/22 од 27.05.2025. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА - адвокат Игор Анђелковић у смислу члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев за заштиту законитости, побијане пресуде преиначи и то тако што ће „укинути другостепену пресуду Вишег суда у Смедереву Кж.1. 199/25 од 16.01.2026. године, а затим преинчаити исту у смислу ослобађајуће сходно одредби члана 423. став 1. тачка 2) ЗКП, јер током поступка није доказано да је исти учинио кривично дело“.

Врховни суд је на основу члана 488. став 1. ЗКП, доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховном јавном тужиоцу, па је на седници већа коју је одржао без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство у смислу члана 488. став 2. ЗКП, није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је поднет захтев за заштиту законитости, те је након оцене навода у захтеву, нашао:

Као разлог подношења захтева за заштиту законитости бранилац окривљеног нумерише повреду закона из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, коју образлаже наводима да је првостепени суд прекорачио оптужбу у погледу изречене мере безбедности, јер је оптужним предлогом захтевано да суд изрекне меру безбедности забрана управљања моторним возилом у трајању од 6 месеци, без навођења категорија возила на коју се мера безбедности односи, док је првостепени суд изрекао меру безбедности забрана управљања моторним возилом „Ц“ и „Е“ категорије, што је довело до тога да изрека пресуде представља резултат прекорачења оптужбе.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног, којима се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, Врховни суд оцењује као неосноване, а ово из следећих разлога:

Према одредби члана 420. став 1. ЗКП пресуда се може односити само на лице које је оптужено (субјективни идентитет пресуде и оптужбе) и само на дело које је предмет оптужбе садржане у поднесеној или на главном претресу измењеној или проширеној оптужници (објективни идентитет пресуде и оптужбе), а одредбом става 2. истог члана је прописано да суд није везан за предлоге тужиоца у погледу правне квалификације кривичног дела.

Из цитираних законских одредби произилази да између оптужбе и пресуде мора постојати идентитет и у погледу субјективне и објективне истоветности дела, а евентуалне измене чињеничног описа дела у изреци пресуде морају остати у границама чињеничног основа из оптужбе, тачније у границама оних чињеница и околности на којима се оптужба заснива, док закон не захтева и идентитет у погледу правне оцене дела.

Дакле, прекорачење оптужбе би подразумевало измену чињеничног описа радњи извршења кривичног дела окривљеног, које су описане у оптужном акту и то додавањем веће криминалне активности и воље окривљеног, којима се отежава положај окривљеног у погледу правне оцене дела или кривичне санкције.

Из списка предмета произлази да су наводи диспозитива оптужног акта идентични са изреком правноснажне пресуде.

Сходно изнетом, како је чињенични опис кривичног дела за које је окривљени правноснажном пресудом оглашени кривим остао у потпуности у границама оптужног акта, а како суд није везан за предлоге тужиоца у погледу правне квалификације кривичног дела (члана 420. став 2. ЗКП), али ни за предлоге из оптужног акта везане за врсту и висину санкције, то су неосновани наводи захтева за заштиту законитости којима се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП.

У преосталом делу захтев за заштиту законитости је недозвољен и нема законом прописан садржај.

Одредбом члана 484. ЗКП прописано је да се у захтеву за заштиту законитости мора навести разлог за подношење (члан 485. став 1. ЗКП), а у случају из члана 485. став 1. тачка 2) и 3) ЗКП мора се доставити одлука Уставног суда или Европског суда за људска права.

Одредбом члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП прописано је да се захтев за заштиту законитости може поднети ако је правноснажном одлуком или одлуком у поступку који је претходио њеном доношењу повређен закон, а ставом 4. наведеног члана предвиђени су услови под којима окривљени преко свог браниоца може поднети захтев за заштиту законитости, а то је учињено таксативним набрајањем повреда закона које могу бити учињене у поступку пред првостепеним и поступку пред апелационим судом – члан 74, члан 438. став 1. тачка 1) и 4) и тачка 7) до 10) и став 2. тачка 1), члан 439. тачка 1) до 3) и члан 441. став 3. и 4. ЗКП.

Бранилац окривљеног у поднетом захтеву за заштиту законитости као разлог подношења захтева опредељује повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП. Међутим, наводи захтева браниоца окривљеног не садрже објашњење у чему се конкретно састоји наведена повреда закона.

Сходно изнетом, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног у наведеном делу нема законом прописан садржај, у смислу одредбе члана 484. ЗКП, која налаже обавезу навођења разлога за подношење захтева за заштиту законитости, а што у случају подношења захтева за заштиту законитости због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, подразумева опредељење повреде због које се захтев подноси, као и образложење у чему се та повреда конкретно састоји.

Поред изнетог, бранилац окривљеног у поднетом захтеву за заштиту законитости као разлог подношења опредељује и повреду закона из члана 438. став 1. тачка 11), члана 438. став 2. тачка 2) и члана 438. став 2. тачка 3) у вези члана 338. став 1. тачка 3) у вези члана 503. став 1, 497. став 2. у вези става 1. у вези члана 51. и 52. ЗКП и члана 126. став 1. ЗКП.

Међутим, повреде закона из члана 438. став 1. тачка 11), члана 438. став 2. тачка 2) и члана 438. став 2. тачка 3) у вези члана 338. став 1. тачка 3) у вези члана 503. став

1, 497. став 2. у вези става 1. у вези члана 51. и 52. ЗКП и члана 126. став 1. ЗКП не представљају законом дозвољене разлоге због којих окривљени преко браниоца може поднети овај ванредни правни лек, захтев за заштиту законитости, због чега је Врховни суд захтев у наведеном делу оценио као недозвољен.

Из изнетих разлога, на основу члана 491. став 1. ЗКП, члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП и члана 487. став 1. тачка 3) у вези члана 484. ЗКП, Врховни суд је одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар – саветник
Ирина Ристић, с.р.

Председник већа – судија
Мирољуб Томић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић